

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 7

гр. Бургас, 03.01.2023 г.

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС, XLVII НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в
закрито заседание на трети януари през две хиляди двадесет и трета година в
следния състав:

Председател: **ТОДОР Д. МИТЕВ**

като разгледа докладваното от **ТОДОР Д. МИТЕВ** Частно наказателно дело
№ 20222120204858 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.243, ал.5 от НПК.

Същото е образувано по повод на постъпила жалба от адв. С. К.- повереник на П. Р. А., против постановление на прокурор при БРП от 28.10.2022 г. за прекратяване на наказателно производство по Досъдебно производство № 109/2020г. по описа на РУ-Созопол, пор. № 1339/2020г. на БРП, пр. пр. № 1644/2020г. на БРП, водено за престъпление по чл.293а НК.

Жалбоподателят счита, че изводите на БРП за недоказаност на обвинението са неправилни и незаконосъобразни, с оглед на което моли за отмяна на обжалвания акт.

От фактическа страна се установява, че досъдебно производство № 109/2020г. по описа на РУ-Созопол, пор. № 1339/2020г. на БРП, пр. пр. № 1644/2020г. на БРП е образувано на 30.06.2020 г. срещу неизвестен извършител за това, че като е осъден с влязъл в сила съдебен акт да изпълни парично задължение в продължение на една година от влизането му в сила не е изпълнил задължението си към П. Р. А., въпреки наличие на имущество за това- престъпление по чл. 293а НК. В упражнение на правомощията си по чл. 242 НПК след приключване на разследването, прокурор от РП- Бургас е прекратил наказателното производство на основание чл. 243, ал. 1, т. 1 НПК.

Настоящата съдебна инстанция приема, че така подадената жалба е недопустима.

За да бъде разгледана по същество една жалба, лицето, което я е подало, следва да има правото да го направи.

За да се приеме, че жалбоподателят има право на жалба, същият следва да има качеството пострадал на основание чл. 243, ал. 4 вр. чл. 74 НПК. Последната посочена разпоредба дефинира понятието "пострадал" в наказателния процес и посочва, че това е лице, което е претърпяло имуществени или неимуществени вреди от престъплението, като правната теория и практиката са еднопосочни, че се касае за вреди, които са пряка и непосредствена последица от престъплението. Това изискване не е случайно, а е изведено с оглед обстоятелството, че всяко престъпление, за да бъде въздигнато в такова от Наказателния кодекс, трябва да бъде с достатъчно висока степен на обществена опасност, която се изразява в застрашаването или увреждането на определен кръг от обществени

отношения. В този смисъл всяко престъпление неминуемо засяга определен кръг правни субекти в по-широк или по-тесен кръг. Очевидно законодателят не е имал намерение да даде възможност на всички правни субекти, които са засегнати от дадено престъпление да се конституират като субекти в наказателния процес, тъй като разпоредбата на чл. 74, ал. 1 НПК би се явила безсмислена. Нейната идея е именно лицата, чиито права са засегнати непосредствено от престъплението да придобият качеството "пострадал", за да могат да упражнят правата си в наказателното производство впоследствие.

В разглеждания случай жалбата пред Районен съд- Бургас срещу постановлението за прекратяване на наказателното производство е подадена от лице, което няма нито качеството на обвиняем по смисъла на чл. 54, вр. чл. 219 и сл. от НПК, нито качеството на пострадал от престъпление по чл. 293а от НК по смисъла на чл. 74, ал.1 от НПК, нито качеството на ошетен юридическо лице по смисъла на чл. 84, ал. 1 от НПК, поради което няма право на жалба срещу постановлението за прекратяване на наказателното производство.

Обществените отношения, които са обект на съответния вид престъпления от Наказателния кодекс, определят кръга от лицата, които имат качеството на пострадал в наказателния процес, респ. ошетен юридическо лице и съответно са легитимирани да бъдат конституирани като частни обвинители и/или граждански ишци в съдебното производство по него. В случая се касае за престъпление по глава Осма от Особената част на НК, при които обект на посегателството са обществените отношения, свързани с дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции. В частност, чл. 293а от НК е престъпление против правосъдието, засягащо правосъдната дейност и авторитета на органите на съдебната власт, тъй като е посегателство, което възпрепятства изпълнението на вече взето от съда решение. При престъпленията против правосъдието не могат да бъдат причинени преки вреди на конкретни физически или юридически лица. Престъплението е формално, на просто извършване и същото не съдържа от обективната страна на състава конкретни вредни последици, относими към определено лице. Тълкуването на чл. 74 и чл. 84 НПК сочи, че лицата могат да бъдат пострадали от деяние, за което в признаците на състава са предвидени съставомерни вредни последици, т. е. вредите са елемент от обективната страна от състава на престъплението, посочено в особената част на НК. Така в Решение № 265 от 27.05.2009 г. на ВКС по н. д. № 239/2009 г., I н. о. е посочено, че престъплението по чл. 293а НК е формално умишлено престъпление, защото съставът не свързва възможността за реализиране на наказателна отговорност с настъпването на определени общественоопасни последици, а е достатъчно самото извършване на деянието, без да е необходимо от това да е настъпил конкретен резултат.

В обобщение, само когато е предвиден съставомерен резултат пострадалият, респ. ОЮЛ ще може да се конституира и като страна в процеса. Липсата на съставомерни вреди предполага и липсата на фигурата на пострадал при престъплението по чл. 293а от НК.

В този смисъл е и съдебната практика- Определение по ВНЧД №1091/2012г. на Окръжен съд гр.Бургас, Определение № 2830 от 7.08.2020 г. на СГС по в. ч. н. д. № 2466/2020 г., Определение от 13.10.2014г. по ВНЧД № 1229/2014г. на Окръжен съд гр.Варна, Определение №149/26.09.2012г. по ВНЧД № 337/2012г. на Окръжен съд гр.Ямбол, Определение № 298 от 02.03.2018 г. по в. ч. н. д. № 235 / 2018 г. на I състав на Окръжен съд - Пловдив и др.

Допълнителен аргумент, че текстът на чл. 293а от НК е насочен само към защита на авторитета на правосъдието следва и от самия състав на престъплението, от който е видно, че кредиторът вече е получил защита на своето вземане- същото е установено със сила на пресъдено нещо. Поради това и на практика в наказателното производство за деяние по чл. 293а от НК кредиторът не би могъл да получи нищо повече като резултат. Това, че чисто житейски длъжникът може да бъде принуден косвено, чрез воденото наказателно

производство, да изпълни по-бързо задължението си не превръща разпоредбата на чл. 293а от НК в способ за изпълнение, тъй като способите за изпълнение за посочени в ГПК. Впрочем, по делото е видно, че са били образувани изпълнителни дела за вземанията на жалбоподателя, като липсата на резултат по тях пък поставя под съмнение наличието на един от признаците от обективната страна на деянието- наличието на парични средства или имущество за изпълнение на задълженията. Освен това, дори и след образуването на наказателно производство кредиторът да изпълни задължението си, това не води до отпадане на отговорността му. От всичко изложено следва, че разпоредбата на чл. 293а от НК инкриминира единствено неизпълнението на влязлото в сила съдебно решение от гледна точка на засягането на правосъдната дейност.

При липсата на пострадал от престъплението и съответно липсата на качеството пострадал на жалбоподателя, подадената жалба следва да бъде оставена без разглеждане и на това основание и производството по делото прекратено. Това следва и от обстоятелството, че не се установяват признаците на каквото и да е друго престъпление от материалите по досъдебното производство.

Доколкото останалите доводи в жалбата са по същество, настоящият съдебен състав счита, че те не следва да бъдат обсъждани. За гарантиране интересите на правоприлагането в сходни случаи е налице разпоредбата на чл.243, ал.9 от НПК, предоставяща възможност постановлението за прекратяване на наказателното производство да бъде предмет на служебна проверка от прокурор от по - горестоящата прокуратура.

С оглед на гореизложеното, Бургаският районен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на адв. С. К.- повереник на П. Р. А., против постановление на прокурор при БРП от 28.10.2022 г. за прекратяване на наказателно производство по Досъдебно производство № 109/2020г. по описа на РУ-Созопол, пор. № 1339/2020г. на БРП, пр. пр. № 1644/2020г. на БРП, водено за престъпление по чл.293а НК , като недопустима.

ПРЕКРАТЯВА производството по НЧД № 4858/2022 година по описа на Районен съд - град Бургас.

След влизане в сила на настоящото определение заверен препис от същото ведно с досъдебното производство да бъде изпратен на Районна прокуратура - гр. Бургас.

Определението подлежи на обжалване и протестиране в 7-дневен срок от съобщаването му пред Окръжен съд гр.Бургас.

Съдия при Районен съд – Бургас: _____